

สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง

เล่ม ๑๑

มอญในอุทัยธานี - ระบบศักดินา

จัดพิมพ์เนื่องใน

พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

สารบัญ

มอญในอุทัยธานี	๔๘๙๙	มัลลิลผล ดู นารีผล	๔๙๔๘
มอญบางจันทน์หมาก	๔๙๐๒	มัลลิลผล : กลอนสวด	๔๙๔๘
มอญปากลัด	๔๙๐๕	มังกรคาบแก้ว, กลบท	๔๙๕๐
มอญรำ : การแสดง	๔๙๒๕	มังกรทองนครสวรรค์	๔๙๕๑
มอญสอนลูกหลาน, เพลง	๔๙๒๖	มังกุ, เรือ	๔๙๕๓
ม่อนจำศีล	๔๙๒๗	มังคละบ้านสวน : การเล่น	๔๙๕๔
มะกรูด : พืช	๔๙๒๗	มังคุด : พืช	๔๙๕๖
มะเกลือ : พืช	๔๙๒๘	มังเพลาะ, ขนม	๔๙๕๘
มะขาม : พืช	๔๙๒๙	มัญชุสวาระวิเชียร, คัมภีร์	๔๙๕๘
มะขาม, วัต	๔๙๓๐	มัดฟีน : การเล่น	๔๙๕๙
มะขาม, อำเภอ	๔๙๓๑	มัทนะพาธา	๔๙๕๙
มะขามแขก : พืช	๔๙๓๓	มันกระชาก : พืช	๔๙๖๒
มะขามเทศ, แกลง ^๑	๔๙๓๔	มัลลิล คงประภัสร์, นาง	๔๙๖๒
มะขามป้อม : พืช	๔๙๓๔	มัสยิดในภาคกลาง	๔๙๖๔
มะเขือ, ยำ	๔๙๓๔	มัสหมัน, แกลง	๔๙๖๘
มะตาด : พืช	๔๙๓๔	มาแตร์เดอวิทยาลัย, โรงเรียน	๔๙๖๘
มะตูม : พืช	๔๙๓๔	มาลัย ชูพินิจ, นาย	๔๙๖๙
มะนาว : พืช	๔๙๓๕	มาลัยสุตร	๔๙๗๑
มะพร้าว : พืช	๔๙๓๗	มาลีনীโสภิต, กลบท	๔๙๗๒
มะพร้าวแก้ว	๔๙๔๐	ม้า, ขวัญ	๔๙๗๒
มะพร้าวขอ	๔๙๔๐	ม้า, ดำธา	๔๙๗๓
มะม่วง : พืช	๔๙๔๒	ม้ามงคล : ความเชื่อ	๔๙๗๙
มะม่วง, ยำ	๔๙๔๕	ม้าหมู่	๔๙๘๑
มะยม : พืช	๔๙๔๕	ม้าอ้วน	๔๙๘๓
มะระขี้นก : พืช	๔๙๔๖	มาด, เรือ	๔๙๘๓
มะรุ้ม : พืช	๔๙๔๖	มาดราชัง ดวง วัต	๔๙๘๕
มะละกอ : พืช	๔๙๔๖	มาดราชัง	๔๙๘๕
มะต็อกก๊อกแก๊ก : การเล่น	๔๙๔๗	มาดราดวง	๔๙๘๖
มะแว้ง : พืช	๔๙๔๗	มาดราวัต	๔๙๘๙
มะหาด : พืช	๔๙๔๘	มารผจญ : สำนวน	๔๙๙๐
มะอึก : พืช	๔๙๔๘	มิลินทปัญหา	๔๙๙๑

(๖)

มิตตคาม, หมู่บ้าน	๔๙๙๔	เมืองโบราณในภาคกลาง	๕๑๑๘
มิตรภาพไทย-พม่า, สะพาน	๔๙๙๖	เมืองปทุมธานี, อำเภอ	๕๑๒๔
มิตรารุณ เกษมศรี, หม่อมราชวงศ์	๔๙๙๗	เมืองประจวบคีรีขันธ์, อำเภอ	๕๑๒๗
มีเชียม ยิบอินซอย, นาง	๕๐๐๓	เมืองปราจีนบุรี, อำเภอ	๕๑๓๐
มีด	๕๐๐๘	เมืองพระนครศรีอยุธยา, เกาะ	๕๑๓๘
มีนบุรี, เขต	๕๐๑๕	เมืองพัทยา	๕๑๔๕
มุขโรค, คัมภีร์	๕๐๒๒	เมืองพิชิต, อำเภอ	๕๑๔๖
มุสลิมชื่อะห์	๕๐๒๓	เมืองพิษณุโลก, อำเภอ	๕๑๕๑
มูรธาภิเษก, พระราชพิธี	๕๐๒๘	เมืองเพชร, นิราศ	๕๑๕๙
มูลจินดาราม, วัด	๕๐๒๙	เมืองเพชรบุรี, อำเภอ	๕๑๖๑
มูลบทบรรพกิจ	๕๐๒๙	เมืองเพชรบูรณ์, อำเภอ	๕๑๖๗
เม็ตขนุน	๕๐๓๓	เมืองภูมิ	๕๑๗๑
เมตไตรย คู พระศรีอาริยเมตไตรย	๕๐๓๓	เมืองระยอง, อำเภอ	๕๑๗๑
เมรุ	๕๐๓๔	เมืองราชบุรี, อำเภอ	๕๑๗๙
เมล์, เรือ	๕๐๓๘	เมืองลพบุรี, อำเภอ	๕๑๘๗
เม็ยงคำ	๕๐๓๘	เมืองลับแล : ตำบล	๕๑๙๖
เม็ยงปลาทุ	๕๐๓๙	เมืองศรีเทพ : ตำบล	๕๑๙๗
เม็ยงลาว	๕๐๓๙	เมืองสมุทรปราการ, อำเภอ	๕๑๙๗
เมืองกาญจนบุรี, อำเภอ	๕๐๓๙	เมืองสมุทรสงคราม, อำเภอ	๕๒๐๒
เมืองกำแพงเพชร, อำเภอ	๕๐๕๐	เมืองสมุทรสาคร, อำเภอ	๕๒๐๖
เมืองแกลง, นิราศ	๕๐๕๖	เมืองสระแก้ว, อำเภอ	๕๒๑๒
เมืองจันทบุรี, อำเภอ	๕๐๕๘	เมืองสระบุรี, อำเภอ	๕๒๑๗
เมืองฉะเชิงเทรา, อำเภอ	๕๐๖๓	เมืองสิงห์บุรี, อำเภอ	๕๒๒๐
เมืองชลบุรี, อำเภอ	๕๐๗๑	เมืองสุโขทัย, อำเภอ	๕๒๒๔
เมืองชัยนาท, อำเภอ	๕๐๗๖	เมืองสุพรรณบุรี, อำเภอ	๕๒๓๑
เมืองตาชุก (จังหวัดอุตรดิตถ์)	๕๐๘๐	เมืองอ่างทอง, อำเภอ	๕๒๔๐
เมืองตราด, อำเภอ	๕๐๘๑	เมืองอุตรดิตถ์, อำเภอ	๕๒๔๔
เมืองตาก, อำเภอ	๕๐๘๗	เมืองอุทัยธานี, อำเภอ	๕๒๔๘
เมืองไตรดริงค์ : ตำบล	๕๐๙๓	แม่ครูศรี, โรงเรียน	๕๒๕๓
เมืองนครนายก, อำเภอ	๕๐๙๔	แม่ชื้อ	๕๒๕๓
เมืองนครปฐม, อำเภอ	๕๐๙๙	แม่เตาไฟ	๕๒๕๔
เมืองนครสวรรค์, อำเภอ	๕๑๐๖	แม่นม	๕๒๕๕
เมืองนนทบุรี, อำเภอ	๕๑๑๓	แม่นาคพระโขนง	๕๒๖๐

แม่นาคพระโขนง : การเล่น	๕๒๖๔	ยอ : พีช	๕๓๒๒
แม่นางบัวคลี ดู เจ้าแม่บัวคลี	๕๒๖๔	ยอพระเกียรติพระเจ้ากรุงธนบุรี, โคลง	๕๓๒๓
แม่ปะ, เรือ	๕๒๖๔	ยะมะรัชโซ, บ้าน	๕๓๒๕
แม่พระลูกประคำ, วัด ดู กาลหาวาร์, วัด	๕๒๖๕	ยักษ์ลักมาลึงพาไป : สำนวน	๕๓๒๗
แม่ระมาด, อำเภอ	๕๒๖๕	ยัติกั้งค์, กลบท	๕๓๒๙
แม่वंก, อำเภอ	๕๒๖๘	ยันต์	๕๓๒๙
แม่วัน	๕๒๗๓	ยันต์ห้าเวสสุวรรณ	๕๓๓๓
แม่สอด, อำเภอ	๕๒๗๕	ยันต์นกการเวก	๕๓๓๓
แม่อนงค์ ดู มาลัย ชูพินิจ	๕๒๘๒	ยันต์นกกุ่ม	๕๓๓๓
แม่ต๋ับเต่า : การแสดง	๕๒๘๒	ยันต์แม่โพสพ	๕๓๓๔
แม่งม : การเล่น	๕๒๘๔	ยั่ว, เพลง ดู อื่นแซว, เพลง	๕๓๓๔
แม่งมต๋อก : ความเชื่อ	๕๒๘๕	ยาขอบ	๕๓๓๔
แม่งลัก : พีช	๕๒๘๕	ยาเจียรไนเพชร	๕๓๓๕
แม่ว, ตำรา	๕๒๘๖	ยาไทย : การเก็บการใช้สมุนไพร	๕๓๓๖
แม่วกับเสือ : นิทาน	๕๒๙๕	ยาไทย, ตำรา	๕๓๔๑
โมจิ, ขนม	๕๒๙๖	ยาไทย : หลักความรู้สำหรับแพทย์แผนโบราณ	๕๓๔๒
โมง : การเล่น	๕๒๙๖	ยาธาตุ	๕๓๕๐
โมงครุ่ม : การเล่น	๕๒๙๗	ยาประสะ	๕๓๕๐
ไม้ขอลาย ดู ไม้คั่นฉาย	๕๒๙๘	ยาแฝด	๕๓๕๑
ไม้คั่นฉาย	๕๒๙๘	ยาพยาธิ	๕๓๕๒
ไม้คานหลาว	๕๓๐๐	ยาสูบ	๕๓๕๒
ไม้จ่า : การเล่น ดู ไม้หึ่ง : การเล่น	๕๓๐๑	ยาแสงพระอาทิตย์	๕๓๕๔
ไม้คัด	๕๓๐๑	ยาหอม	๕๓๕๔
ไม้ตะพด	๕๓๐๗	ยาหอมจิตราภรณ์	๕๓๕๖
ไม้โพละ : การเล่น	๕๓๑๐	ยาเทา	๕๓๕๖
ไม้ร้อยใบระกา ดู รวยระกา	๕๓๑๑	ย่าผันคอเหนียง : นิทาน	๕๓๕๖
ไม้หึ่ง : การเล่น	๕๓๑๑	ยางสูง, วัด ดู ประชิตกัลยา牟尼, วัด	๕๓๕๗
ไม้ห่ม : การเล่น ดู ไม้หึ่ง : การเล่น	๕๓๑๓	ย่างสามขุม : สำนวน	๕๓๕๗
ยมราช, เจ้าพระยา	๕๓๑๔	ยานนาวา, เขต	๕๓๕๘
ยวนพ่าย	๕๓๑๖	ยานนาวา, วัด	๕๓๖๐
ย้วย เทอดไทย, นาย	๕๓๑๙	ยานมาศ	๕๓๖๒
ยศเส, สะพาน ดู กษัตริย์ศึก, สะพาน	๕๓๒๐	ยายกะตา : นิทาน	๕๓๖๓
ยอ : เครื่องใช้จับสัตว์น้ำ	๕๓๒๐	ยายลั้ง, สระ	๕๓๖๕

ยาว, เรือ	๕๓๖๕	ร. จันทพิมพะ	๕๓๘๙
ย่า	๕๓๖๖	รติรมย์ คู อิศรา อมันตกุล	๕๓๙๐
ย่าใหญ่	๕๓๖๖	รง	๕๓๙๐
ยิงสลุตหลวง : ประเพณี	๕๓๖๖	รถแจ็ก คู รถลาก	๕๓๙๐
ยิ้มยี่, เพลง ดู หน้าใบ, เพลง	๕๓๗๐	รถม้า	๕๓๙๐
ยี่หระ : พิษ	๕๓๗๐	รถลาก	๕๓๙๒
ยุติธรรม, กระทวง	๕๓๗๑	รองเท้าเปลือกไม้	๕๓๙๔
ยุ่ง	๕๓๗๕	รองเท้านักมวย	๕๓๙๔
เยชูอิต	๕๓๗๕	ร้อนรูป : การเล่น	๕๓๙๕
เยวราช	๕๓๗๖	ร้อนอาสน์ : ส่วนวน	๕๓๙๖
แย้จิงรุ : การเล่น ดู แย้ลงรุ : การเล่น	๕๓๗๙	ร้อยซัง, เพลง	๕๓๙๖
แย้ลงรุ : การเล่น	๕๓๗๙	ระฆังโมลิตารามรวมหาวิหาร, วัด	๕๓๙๙
แย่งกันเป็นศพมอญ : ส่วนวน	๕๓๘๐	ระนาดทุ้ม : เครื่องดนตรี	๕๔๐๐
แย่งของ : การเล่น	๕๓๘๑	ระนาดทุ้มเหล็ก : เครื่องดนตรี	๕๔๐๑
โยธานิมิต, วัด	๕๓๘๑	ระนาดเอก : เครื่องดนตรี	๕๔๐๑
โยกเยก : การเล่น	๕๓๘๔	ระนาดเอกเหล็ก : เครื่องดนตรี	๕๔๐๓
โยนชิงช้า : เพลง ดู ช้าเจ้าหงส์ : เพลง	๕๓๘๔	ระบบไฟ	๕๔๐๓
โยนบัว : ประเพณี	๕๓๘๔	ระบบศักดินา	๕๔๑๗